

نقش آفرینی زن مسلمان در پیشرفت فرهنگی جامعه عراق (نظرسنجی)

احلام حنش کاطع^۱

دکترای آمار، دانشگاه بغداد/ دانشکده زبان‌ها

خیریه دماک قاسم

دکترای ادبیات فارسی، دانشگاه بغداد/ دانشکده زبان‌ها

چکیده

زن در دین اسلام از مقام والا و اعتبار ارزنده ای برخوردار است و دارای وظایف و کارکردهای ویژه‌ای می‌باشد. و تکریم و محترم شمردن زن در اسلام طبق ارزش‌های کلی و صور جامعی انجام می‌شود. زنان نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و پرورش نیمه دیگر آن را به عهده دارند. لذا باید گفت که زن تمام جامعه را تشکیل می‌دهد. زن در سایه تعالیم اسلام توانست آموزش ببیند و از نظر فرهنگی پیشرفت کند. و دارای هوشیاری و ذکاوت عمیقی بود و هرگز از مواضع خود عقب نشینی نمی‌کرد مگر در زمان استعمار و اشغال‌گری اروپایی‌ها که زن را از تعلیم و تعلم بازداشتند و حتی مردان را از این امر محروم ساختند. زیرا که استعمار جهل و بیسوادی را بر ملت‌های مسلمان تحمیل می‌کرد و بعد از آنکه خود عامل جهل و محروم ماندن زنان از آموزش و فراگیری دانش شده بود، بیسوادی زن مسلمان را به تعالیم دین اسلام ربط داد. اما برای همگان آشکار است که امت ما مورد تهاجم واقع شده و نبرد سنگینی علیه دین مان در حال وقوع است. و دشمنان ما برای توطئه چینی و ضربه‌زدن به ما از هر تلاشی فروگذار نمی‌کنند. و از خطرناک‌ترین این توطئه‌ها می‌توان به ترویج غرزدگی و اختلاط زن و مرد و تجددگرایی و تغییر در روش‌های آموزشی از طریق تخصیص بورس‌های تحصیلی به دانشگاه‌های غربی می‌باشد. چالش‌ها و موانع زیادی وجود دارند که در بی‌بهره ماندن دختران از آموزش و یادگیری دخیل هستند و سد راه بهرمنشدن از آموزش و ایفای نقش مثبت زنان در پیشرفت فرهنگی جوامع اسلامی می‌باشند که می‌توان به عادت‌ها، رسوم و سنن محلی و خرده فرهنگ‌ها و همچنین فقر و محرومیت‌ها و پایین بودن سطح آگاهی عمومی، کمبود معلمان، بالاخص در مناطق روستایی و نبود برخی از دانشکده‌ها و مراکز آموزش عالی، ازدواج زودهنگام برای زن و نگرانی و ترس اولیا از مختلط بودن محیط دانشگاه‌ها، و ... اشاره کرد. اما با این حال نمی‌توان نقش ارزنده زنان در جوامع اسلامی را نادیده انگاشت. زیرا زنی که به حقیقت نقش خود پی‌برد و به وظایف اصلی خود متعهد و پایبند باشد و بر حقوق خود اصرار ورزد، تأثیر بسزایی بر جریان زندگی در کشور خود خواهد داشت که منجر به پیشرفت روزافزون آن و همراه شدن با روند تمدن و مدرنیته در سطح جوامع اسلامی و جهان خواهد شد. اما ماهیت نقش مطلوبی که زن مسلمان برای تحقق وعده الهی در به منصف ظهور رساندن پیشرفت و توسعه دارد، موضوع این مبحث خواهد بود که با نگاه نوینی به شیوه فعال‌سازی نقش آفرینی فرهنگی زن مسلمان برای مشارکت در محقق ساختن وحدت امت اسلامی و به ثمر نشستن آن از طریق پرداختن به چالش‌هایی که زن مسلمان با آن‌ها روبروست و ارائه راهکارهای پیشنهادی برای مقابله با این چالش‌ها از یک سو و نقش مثبت زن مسلمان در جامعه خود، آن هم زمانی که از این جایگاه بهرمنند باشد.

واژگان کلیدی

زن، جامعه، سوادى، ازدواج، چالش‌ها.